

новника; 1948. – 293; 1971. – 217; 1991. – 234; 2013. – 59 домаћинстава и 179 становника (од којих 159 Срба). Породица Врховац слави Илиндан; Кљајић – Никољдан; Красић – Ђурђевдан; Кузмановић – Св. Пантелејмона. У Другом свјетском рату погинуо је један борац НОВЈ и четири цивила. Током рата 1992–1995. из мјесне заједнице Гусак–Гајеви погинуло је шест бораца ВРС, којима је 2001. подигнуто спомен-обилежје у центру села. Мјештани се углавном баве пољопривредом. Село има гробље, а најближа црква и школа налазе се у селу Поточани. Електричну енергију добило је почетком седамдесетих година XX вијека, а телефонске прикључке 1998. године. Становништво се водом снабдијева са каптираних извора и бунарâ.

ИЗВОРИ: Дефтер 1604; Пописи: 1879, 1895, 1948, 1971, 1991, 2013; Архива Музеја жртава геноцида, Београд; Казивања мјештана.

Милан Војводић
Биљана Тишма
Дарио Топић

Јелена Јурјевна Гускова
(Извор: архива АНУРС-а)

ГУСКОВА, Јелена Јурјевна (Гуськова, Елена Юрьевна), историчар, научни радник, професор универзитета (23. септембар 1949, Москва). – На Историјском факултету Московског државног универзитета дипломирала је 1972, магистрирала 1980. одбраном рада *Социально-экономическое развитие Сербии в период*

правления уставобранителей (1842–1858) и докторирала 1990. тезом *Внутрипартийное развитие Союза коммунистов Югославии в условиях самоуправления (1974–1986)*. У периоду 1972–2002. радила је у Институту за научне информације у друштвеним наукама при Руској академији наука. Од 1993. ангажована је у Центру за изучавање савремене балканске кризе при Институту за славику Руске академије наука, као сарадник и руководилац Центра. Проучава југословенску историју, политички развој балканских држава и међунационалне односе, руску политику на Балкану у новијем времену, а посебно се бави генезом југословенске кризе. На Московском (1993, 1995, 1998, 2001, 2003), Иркутском (1993), Пермском

(1995), Уралском државном универзитету (2005) и у Дипломатској академији Министарства спољних послова Руске Федерације (2002) држала је предавања из историје Југославије. Од априла до октобра 1994. радила је као експерт за Балкан у Штабу мировних снага ОУН за бившу Југославију у Зетрију. Пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију у Хагу била је експерт одбране у процесу генералу ВРС Станиславу Галићу (2002). Члан је Руско-српске комисије историчара при Одјелу за историју Руске академије наука, Међународне комисије за утврђивање истине о Јасеновцу и Сената РС (од 2009). Изабрана је за иностраним чланом САНУ (2006) и АНУРС-а (2015).

Одговорни је уредник и приређивач збирки извора из новије балканске историје: *Кривокрвни огне: Документи, факти, коментарији (1990–1992)*, (1992); *Југославски кризис и Россия: Документи, факти, коментарији (1990–1993)*, (1995); *Македонија. Пут к самостојателности: Документи*, (1997); *Международные организации и кризис на Балканах. Документи* (2000); *Словения. Пут к самостојателности. Документи* (2000); *Албанија. Фактор в развитији кризиса на територији бившеј Југославији. Документи 1–4* (2006) и др. Објавила је више стотина самосталних радова. О проблемима у вези са југословенском историјом и политичком кризом на Балкану говорила је и у наступима у средствима информисања. Била је консултант приликом снимања телевизијских филмова. Председник РС одликовао ју је Орденом Његоша II степена (1987). Добитница је медаље у спомен на 850. годишницу Москве и других признања.

ВАЖНИЈИ РАДОВИ: *История югославского кризиса (1990–2000)*, Москва 2001; *Istorija jugoslovenske krize (1990–2000) 1–2*, Београд 2003; *Балкански путеви и туманито беспуће: мишљење руског историчара*, Београд 2013; *Агресија НАТО против Југославије в 1999 году и процесс мирного урегулирования*, Москва 2013; *Казивања Метохија: рат и услови мира*, Косовска Митровица 2014.

БИБЛИОГРАФИЈА: <http://old.inslav.ru> (приступљено 16. фебруара 2018).

ИЗБОР: <http://inslav.ru/people/guskova-elena-yurjevna> (приступљено 17. априла 2018).

ЛИТЕРАТУРА: Т. Замјатина, *Знак судьбы – Югославия. Эхо планеты 7* (Москва, 8/14 фебр. 2002) 22–27; *Бетина*, АНУРС XIX (2015) 220.

Жељко Вујадиновић

ГУСЛЕ, традиционални музички инструмент на Балкану. – Имају једну, ријетко двије жице (струне од коњског репа), у народу познатије под именом *геге*. Направљене су из једног комада храстовог, боровог, ораховог или јаворовог дрвета.